

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਵਪਾਰੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸਰਾਫਾ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਿਟੇਡ, -

ਜਵਾਬਦੇਹ.

1953 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 30

ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਾਹਕ —ਗਾਹਕ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ—ਕੀ ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ—ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਜੁਰਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।

1954
Sept 30th

ਬੀ ਦਾ ਟੀ. ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਸੀ। 11 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਬੀ ਨੇ ਬਾਂਬੇ ਇੰਪੋਰਟ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਰਟ ਏਜੰਸੀ, ਬੰਬੇ ਨੂੰ 16,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੁੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਕਰਾਇਆ। ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 27 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਟੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੀ ਨੂੰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਐਚ. ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 3 ਜੂਨ ਨੂੰ 1948, ਟੀ. ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਕੀਮ। ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟੀ. ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। 17 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਸੇਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। 15,135-7-3, ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਰਕਮ ਟੀ. ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਬੀ ਲਈ ਪਈ ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਰਕਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਟੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਆਮ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਇਸ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਜੋ ਚਾਹੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ

ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਲਈ ਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲੀਅਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਆਰਡੀ ਨੇਰੀ ਬੈਂਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ। . ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਥਿਤ ਬੀ

27 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬਾਢ, ਅਤੇ ਬੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਢ ਨੂੰ ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਬੈਂਕਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਮ ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਫੇਲੇ ਬਨਾਮ ਹਿੱਲ (1), ਇਨ ਰੀ ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ (2), ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਮੈਨਜ਼ ਬੈਂਕ ਕੇਸ (3), ਮੈਕਰਸੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸੇਜ਼ (4), ਦ ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਲਿਮਟਿਡ ਕੇਸ (5), ਦਿ ਇੰਡੀਅਨ ਹਿਊਮ ਪਾਈਪ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਰਾਵਨਕੋਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਕੁਇਲਨ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ (ਲਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ) (6), ਟੂਵਰੀ ਬਨਾਮ ਮਿਲਨੇ (7), ਐਡਵਰਡਜ਼ ਬਨਾਮ ਗਲਿਨ (8), ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ (ਵਿੱਚ) ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ (9), ਰੀ ਬ੍ਰਾਊਨ ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਪਲਿਟ (10), ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਡੇਲ (11), ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਸਮਿਥ (12), ਮਾਡਰਨ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਾਵਨਕੋਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਤੇ ਕੁਇਲਨ ਬੈਂਕ (13), ਦ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ (14), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 15 ਜਨਵਰੀ, 1953 ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਕਾਇਦਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 13,240.

ਆਈ ਡੀ ਦੁਆ ਅਤੇ ਪੀ ਐਲ ਬਹਿਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

KL ਗੋਸਾਈ ਅਤੇ HL ਚੇਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

% ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ 15 ਜਨਵਰੀ, 1953 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ Kapur, J. ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਪਾਤਕ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 13,240.

ਮੁਦਈ, ਦਿ ਬੁਲੀਅਨ ਐਂਡ ਗ੍ਰੀਨ ਐਕਸ ਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਟ੍ਰੇਡਰਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਦਾ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 11 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

(1) 2. HL Cas. 28 'ਤੇ ਪੀ. 36

(2) (1੯੨੩) ੧੮. 41

(3) (1867) 36 ਐਲ.ਜੇ. (ਚ.) 151

(4) 57 ਆਰਆਰ 183

(5) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1949 ਈਪੀ 88

VOL. VIH] INDIAN LAW* REPORTS

- (6) ILR 1943 ਮੈਡ. 187
- (7) 106 ER 514
- (8) 28 LJQB 350
- (9) 79 ਪੀਆਰ 1915
- (10) 60 ਐਲਟੀ 397
- (11) 11 ਚ. ਡੀ. 772
- (12) ਆਈ.ਐਲ.ਕੇ. 32 ਪਾਰਲ. 68
- (13) ਏਆਈਆਰ 1942 ਮੈਡ. 377
- (14) 55 PUR 73

ਟਰੇਡਰਜ਼ 1947, ਇਸਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਹੁੰਡੀ ਦਿੱਤੀ। 16,000 ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਬੇਅ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਏਜੰਸੀ, **the Bumon** ^{Boniba y} ੳ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ

and Grain
Exchange
Limited.

ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

Kapur, J.

“ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮ ਮਿਤੀ ਦੀ ਹੁੰਡੀ ਨੰਬਰ 1116 ਨੱਥੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 16,000 (ਸੋਲਾਂ ਹਜ਼ਾਰ) ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੋ। ”

ਇਹ ਹੁੰਡੀ 19 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੰਬੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। 16,000 ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਡਰਾਅ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਜੋਂ। ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਡੀ.ਸੀ., ਡੀ.ਡੀ. ਅਤੇ ਡੀ.ਈ. ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਬੇ ਸੈਂਟਰਲ ਆਫਿਸ ਨੂੰ 16,000 ਰੁਪਏ ਡੈਬਿਟ ਕਰਕੇ 10 ਰੁਪਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਕੱਟੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 15,990 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀਬੀ (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 29 'ਤੇ) ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 1) ਦੁਆਰਾ ਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਵੇਰੇ 10-30 ਵਜੇ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ *ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ* ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਸੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਪਾਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਇੱਥੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਕੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਬਾਰਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਆਰਡੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ- *ਬੁਲੀਅਨ ਐਨਸ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਦਿੱਲੀ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 1947 ਦਾ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੰਬਰ XX ਐਕਸਚੇਂਜ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ* » ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਸਥਾਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਹ 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 1 (3) ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਫਤਰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੇਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ।

ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੇਰੀਅਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਮੀ ਬੈਂਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਮੇਰਟੇਰੀਅਮ ਦੌਰਾਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ- ....

“4. ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ -
ਮੇਰਟੇਰੀਅਮ ਦੌਰਾਨ ਪੈਨੀਜ਼।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ-

- (a) ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਗ 'ਤੇ, ਹਰੇਕ ਬ੍ਰਾਂਚ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦਾ ਚਾਲੂ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਵੇਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੀਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾ ਦੇ ਚਾਲੂ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅਣ-ਬਣਾਈ ਰਕਮ ਦੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਢਾਈ ਸੌ ਰੁਪਏ, ਜੇ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

The Traders
Bank Limited
v.
The Bullion
and Grain
Exchange
Limited.

Kapur, J.

ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਕਮ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ। ,

ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ;

(b) ਕੋਈ ਵੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਚਾਲੂ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ;

(c) ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਮ ਚੱਲ ਰਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਚਤ, ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ।— ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 'ਮਹੀਨੇ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਐਡਵਾਂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਪ੍ਰੋ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਉਪਾਅ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ

ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਾ ਸੀ।

3 ਜੂਨ 1948 ਨੂੰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਬਕਾਇਆ ਰਹਿ ਗਈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ

ਇਕ ਹੋਰ ਸਕੀਮ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਡਿਸ-
ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਰਾਫਾ

17 ਜੂਨ 1950, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ and Grain
ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ Exchange
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ Limited.
Kapur, J.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਨਵੀਂ ਸਕੀਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'X' ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

16 ਮਈ 1952, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ, ਜੇ. ਇਹ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 39 'ਤੇ ਹੈ।
ਇਸ ਸੇਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਅਦਾ
ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਤਰੀਕਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ
ਸਕੀਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ
ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। 15,135-7-3 'ਤੇ ਦੇਸ਼
ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਅਸਲ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 27
ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਇੰਪੋਰਟ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਰਟ ਏਜੰਸੀ, ਬੰਬੇ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਗਏ
16,000 ਰੁਪਏ ਬੈਂਕ ਦੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸਾ ਮੁਦਈ
ਕੋਲ ਟਰੱਸਟ ਵਿਚ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ 26 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ
ਕੀਤੇ। ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ
ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੈਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਏ ਪਰ ਇਸ
ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ
ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਪੈਸੇ

ਪੂਰੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਜੋਂ ਕਿ ਕੀ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ .
ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਜਾਂ ਨਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨਾ
ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। 13,240 ਪਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਰੁ.
1,895-7-3 ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ

ਵਪਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੁੰਡੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ 19 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜੁਰਲ ਲਿਮਿਟਡ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ

ਕਪੂਰ, limit_jais ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦਾਖਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਮੇਰਾ ਟੇਰੀਅਮ" ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੁੰਡੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੁ. 15,990 ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਮ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੁਪਏ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। 2,750 ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਕਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ: -

1

- (1) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ. 1 ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੰ. 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਿਸ਼ਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਦਰ 'ਤੇ?

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਰਕਮ ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੇ 27 ਤਰੀਕ ਨੂੰ
ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਸਤੰਬਰ 1947, ਪਰ ਮੁਦਈ ਕਿਸ ਸਮੇਂ^{ਸੀ} ਵਪਾਰੀ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਉਸੇ
ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟ® ਦਾ ਚੈੱਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਨੂੰ

ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਬੁਲੀਅਨ ਸੀਸੀਅਲ ਬੈਂਕ।

ਅਤੇ ਅਨਾਜ

ਐਕਸਚੇਂਜ

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ
ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ
ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਡੀਡਬਲਯੂ 1. ਵੀ.ਐਸ. ਦੁੱਗਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ
ਕਿ ਬੈਂਕ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ
ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ" ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ
ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਰਕਮ ਬੈਂਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। 19
ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਇਹ ਗਵਾਹ

ਜਿਹੜਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੈਂਕ "ਬੰਦ ਫੰਡ" ਕਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੁਰਾਣੇ
ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਆਮ ਭੁਗਤਾਨ 26
ਸਤੰਬਰ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ
ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ
ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੀ. 1 ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਡੀ ਦੀ
ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ

ਕਿ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਜੁਰਲ ਸਬੰਧ ਹੈ । ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਏਜੰਟ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਪਾਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਰਿਣਦਾਤਾ ਅਤੇ ^{ਰਿਣਦਾਤਾ} ਕਦੇ ਵੀ ^{ਇਸ} ਰਕਮ ਲਈ ਦ ਬੁਲਿਅਨ ^{ਵਿੱਚ} ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਿੱਲ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ^{ਜਾਣ ਵੇਲੇ} ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਏਜੰਟ ਸਨ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਬੰਬੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ^{ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।} ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਬੈਂਕ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਿਸ਼ਤਾ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਮ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇੜ

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਆਮ ਰਿਸ਼ਤਾ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਂਕ ਦਾ ਪੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਫੈਲੇ ਬਨਾਮ *ਹਿੱਲ* (1) ਦੇਖੋ, ਅਤੇ ਬੈਂਕਰ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪੈਸਾ (ਬੈਂਕਿੰਗ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਸਫ਼ਾ 2), ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਲਈ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਏਜੰਟ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਬੈਂਕਿੰਗ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਸਫ਼ਾ 4)। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਚੈੱਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਫੈਰੇਜ਼ ਬੈਂਕ, *ਲਿਮਟਿਡ* (2) ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੈੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲੀਅਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਚੈੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(1) 2 HL Cas. 28 'ਤੇ ਪੀ. 36

(2) (1੯੨੩) ੧੮. 41

ਯਾਪਣੇ ਸ਼ਾਹਰ ਲਈ ਏਜੰਟ, ਨਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਯਾਰਡੀ ਵ
 ਨੇਰੀ ਬੈਂਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ। ਉਸ ਰੇਸ ਵਿੱਚ ਵੇਇਸ ਨੇ ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬਰਮਿਨ ਬੈਂਕ
 ਘਮ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਯਾਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਮਿਡਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਦੀ
 ਲੈਡਨ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਤੇ ਖਿੱਚੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕਰਮ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ
 ਰੀਤਾ। ਇਹ ਚੈੱਕ ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ, ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਨੂੰ
 ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ
 ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਮਿਡਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਰੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
 ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਸੀਟ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ

ਟਰੇਡਰਜ਼
 ਲਿਮਿਟੇਡ
 v.
 ਸਰਾਫਾ
 ਯਨਾਜ਼
 ਕੈਰਮਚੇਜ਼
 ਲਿਮਿਟੇਡ
 ਕਪੂਰ, ਜੇ.

ਸਹਾਰਾ ਦੇ
 ਅਧੀਨ. ਇਹ 17 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੀ . 18 ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਮਿਡਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਨੇ ਦਰਾਜ਼ ਨੂੰ
 ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਲੀਅਰ ਹੋ
 ਗਿਆ ਹੈ। ਐਤਵਾਰ, 19 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ, ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
 ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਨਕਦ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ
 ਸੋਮਵਾਰ, 20 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਨੋਟਿਸ ਲਗਾਇਆ
 ਗਿਆ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੈੱਕ ਕਲੀਅਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
 ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਮਿਡਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ
 ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਹਾਊਸ ਰਾਹੀਂ ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੋਮਵਾਰ,
 20 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.30 ਵਜੇ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਨੇ ਫੈਰੋ ਦੇ ਮੁੱਖ
 ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਲੀਅਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ
 ਕੀ ਚੈੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰਜ਼ ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਮ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ
 ਇਸ ਲਈ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
 ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏਜੰਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਵੇਇਸ ਦੀ ਸੀ।
 ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲਾਰਡ ਸਟਰਨਡੇਲ MR ਨੇ ਪੰਨਾ 53 'ਤੇ
 ਕਿਹਾ-

"ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਹ ਪੈਸਾ ਕਦੋਂ ਮਿਲਿਆ? ਜੇਕਰ

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ
ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ
ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਰੱਖੇ ਸਨ ; ਜੇਕਰ

v.
Bullion
and Grain
Exchange
Limited.

Kapur, J.

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਸ ਪੇਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ , ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਫੈਰੋਜ਼ ਬੈਂਕ ਕੇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੇਸ ਹੈ

ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਮੈਨ ਬੈਂਕ ਕੇਸ (1), ਜਿਸ ਦਾ ਹੋਂਡਨੇਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਵਿਚਕਾਰ ਆਮ ਸਬੰਧ

ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਣਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਟਰੱਸਟੀ ਅਤੇ *cestui que* ਟਰੱਸਟ ਦੇ; ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਫਰਮ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰੁਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬ੍ਰਾਂਚ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਉਸ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਦਿਨ, ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ: -ਹੇਲਡ, ਕਿ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਚੈੱਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਹ ਆਰਡਰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੀਨਿਊ - ਵਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕ ਕੈਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਮੈਕਰਸੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਸੇਜ (2), ਮੈਕਰਸੀ ਨੇ ਰਾਮਸੇਜ, ਐਡਿਨਬਰਗ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਰ , ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਿਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਰਾਮਸੇਜ ਟਰਾਂਸ ਨੇ

ਇਹ ਬਿੱਲ ਲੰਡਨ ਦੇ ਕਾਉਂਟਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜੋ (1867) 36 T(Ch.) 151

(2) 57 ਆਰ.ਆਰ. 183

ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟ ਮੇਸਰਸ ਦ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਪਾਮਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਿੱਲ ^{ਪਾਲਮਰ} ਐਂਡ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰੈਮਸੇਜ਼ **TM**" ਮੈਕਰਸੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ। ਲਾਰਡ ^{ਕੈਪਬੇਲ ਨੇ} ਕਿਹਾ " * ਪੰਨਾ 203 ਐਕਸਚੇਂਜ

J - ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਕਾਉਂਟਸ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ _ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਲਾਰਡ ਜਾਂ- ਲਿਮਿਟੇਡ, ਡਾਇਨਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ "ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਫੈਂਡਰ।"

ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

"ਉਹ ਬਿੱਲ ਜੋ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਬੈਂਕਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਗਾਹਕ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ, ਟਰੱਸਟੀ ਨੂੰ ਬੈਂਕਰ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਬੈਂਕਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਾਹਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੈਂਕਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਵੇਖੋ **Halsbury's Laws of Eng land, Volume 2,** ਤੀਸਰਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਸਫ਼ਾ 437)।

ਪਰ ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਮੈਨ ਬੈਂਕ ਕੇਸ (1) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਲਿਮਟਿਡ (2) ਵਿੱਚ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਰਟੇਰੀਅਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕਰ su ਨੇ ਆਪਣਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਸੀ

(1) (1867)"36 ਐਲਜੇ (ਚ.) 151

ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਦੀ ਰਸੀਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ, ਸਰਾਫਾ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਗਾਹਕ ਲਈ IR- ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੀ ਗਾਹਕ ਦਾ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਐਕਸਚੇਂਜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਣ ਤੱਕ। ਬਿੱਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੇ> ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਕਪੂਰ, ਜੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨੀ ਗਾਹਕ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਰ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗਾਹਕ ਸਿਆਲਕੋਟ ਵਿਖੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਿਆਲਕੋਟ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਸੌਂਪਦਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸਨ। ਬੈਂਕ ਨੇ 26 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ 15 ਮਾਰਚ 1948 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪੈਸਾ ਪੂਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਾਹਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਈ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ *ਦਿ ਇੰਡੀਅਨ ਹਿਊਮ ਪਾਈਪ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਰਾਵਨਕੋਰ ਨੇਸ਼ਨ ਅਲ ਅਤੇ ਕਿਊਲਨ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ (ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ)* (1)। ਉੱਥੇ ਦੇ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾਗਰਕੋਇਲ ਅਤੇ ਬੰਬਈ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਸਨ। ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨਾਗਰਕੋਇਲ) ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ ਸੀ ਪਰ ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਚੈੱਕ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇ ਅਤੇ

ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਾਗਰਕੋਇਲ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ

(1) ILR 1943 ਮੈਡ. 187

~

"

ਨਾਗਰਕੋਇਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਤਰਲ ਵਿਚ ਚਲਾ ਗਿਆ- ਦਿ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਡੇਸ਼ਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੰਪਨੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟ ਐਡ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੁਇਲਨ ਬੁਲਿਅਨ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਗਾਹਕ ਵਿਚਕਾਰ ਆਰਡੀ- ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਨ ਨਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਮ-ਲਿਮਿਟਡ, ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਖਾ ਜੇਕਰ ਦ

ਨਾਗਰਕੋਇਲ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਉਹ ਸ਼ਾਖਾ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾਗਰਕੋਇਲ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ- ਟੂਵਰੀ ਬਨਾਮ ਮਿਲਨੇ (1), ਅਤੇ ਐਡਵਰਡਸ ਬਨਾਮ ਗਲਿਨ (2), ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀਆ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਬੈਂਕਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸਾ ਬੈਂਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼, ਵਾਲੀਅਮ 2, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੈਰਾ 336 ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 178 ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ-

“ਜਿੱਥੇ ਚੈਕ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬੈਂਕਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਬੁੱਕ-ਕੀਪਿੰਗ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਰਾਇੰਗ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਰਸੀਦ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਚੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਗਾਹਕ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

(1) 106 ਈ.ਆਰ. 514

(2) 28 LJQB 350

The Traders
Bank Limited
v.
The Bullion
and Grain

ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ. ਜੇਕਰ ਚੈੱਕ ਦੀ
ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੈਂਕਰ ਗਾਹਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ
ਡੈਬਿਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।"

ਐਕਸਚੇਂਜ

ਬੈਂਕ ਦੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਪੈਸਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਬੈਂਕ ਦਾ ਪੈਸਾ
ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ (ਤਰਲੀਕਰਨ ਵਿੱਚ), (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।
ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਗਵਾਲੀਅਰ
ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਦੋ ਬਿੱਲ ਭੇਜੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਤੁਹਾਡੇ ਡਰਾਫਟ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਪੈਸਾ
ਗਵਾਲੀਅਰ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਬੈਂਕ
ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੋ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਡਰਾਫਟ ਕੈਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਪਲਜ਼ ਬੈਂਕ ਅਤੇ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਦੇਵੇਂ ਤਰਲਪਣ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਲਾਇੰਸ
ਬੈਂਕ ਨੇ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ
ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ
ਵਾਲੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਪੈਸਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼
ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬੈਂਕ ਰੱਪਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ. ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਏਜੰਸੀ * ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਡਰਾਫਟ ਭੇਜਦੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਜੇ., *ਰੀ ਝਾਊਨ ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਪਲਿਟ (2)* ਵਿੱਚ ਕੇਵ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, "ਜਿੱਥੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਿੱਥੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ

(1) 79 ਪੀਆਰ 1915

(2) 60 ਐਲਟੀ 397

ਮੰਗ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ', ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ
ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ
ਕਿਹਾ:-

“ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਏਜੰਟ ਦੇ ਦੂਜੇ ਖੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਸਰਾਫਾ
ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਗੁਆ
ਟਰੱਸਟ ਆਪਣਾ ਯੱਕ-ਠੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੈਰਮ ਪਾਰਟ ਡੇਲ ਨੌਰਮਚੇਜ
(1), ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਰਯੂਰ, ਜੇ.
ਚੰਗਾ ਰਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੀ ਹੈਲੇਟਸ ਲਿਮਿਟਡ
ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਅਧੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਤੋੜ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਿਸਟਰ ਗੋਸਾਈ

ਨੇ ਫਿਰ ਮਦਰਾਸ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਸਮਿਥ (2) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਿੱਗ ਨੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ
ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਦੇ
ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕਰ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭੇਜਣਾ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ।

ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਅੱਛਰੂ ਰਾਮ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ
ਲਿਕਵੀਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਰੇ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਅੱਤਲ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ। . ਇੰਡੀਅਨ ਹਿਊਮ ਪਾਈਪ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ,
ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਦੀ ਉਸ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦਾ
ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਇਲਨ
ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਪਾਈਪ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੀ
ਸ਼ਾਖਾ ਵਿਚਕਾਰ ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਲਾਇੰਸ ਬੈਂਕ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਏਜੰਟ, ਭਾਵ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਜੇ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ
ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਵਿੱਚ

- (1) 11 ਚ. ਡੀ. 772
- (2) ILR 32 ਮੈਡ. 68
- (3) (1923) 1. ਚੋ. 41
- (4) ILR 1943 ਮੈਡ. 187

The Traders the Official Assignee v. G. Smith (1), ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਬੈਂਕ ਨੇ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭੇਜਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿੱਥੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੰਗ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਸਾਈਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਸੀਮਿਤ.

-----ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਕੈਂਪਬੈਲ *ਮੈਕਸਰੀ ਦੇ ਕੇਸ* (2) ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਬੈਂਕਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਰਡ ਕੈਂਪਬੈਲ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਬੈਂਕਰ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਉਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੰਬੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਏਜੰਟ ਸਨ, ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ »
ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ

ਸ਼੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਨੇ ਫਿਰ *ਮਾਡਰਨ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਟਰਾਵਨਕੋਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਤੇ ਕੁਇਲਨ ਬੈਂਕ* (3) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਨੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬੰਬੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸਦੇ ਕੋਲ ਉਸਦਾ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਸੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮਦਰਾਸ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋ ਚੈੱਕ ਉਗਰਾਰੀ ਲਈ, ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦਾ। 1,500 ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲਈ ਰੁ. 433-2-0. ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੈੱਕ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਡਰਾਇੰਗ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਚੈੱਕ ਬੰਬਈ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਰਾਸ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ

ਰਕਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਨ

(1) 1 ਐਲ.ਆਰ. 32 ਪਾਗਲ. 68

(2) 57 ਆਰਆਰ 183

(3) ਏਆਈਆਰ 1942 ਮੈਡ. 377

ਵਿਰੁੱਧ ਡਰਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਕ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਿਫਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੈਸਾ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਬੁਲਿਅਨ ਤਰਜੀਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਚੈੱਕ ਰੁਪਏ ਲਈ 1,500 ਮਦਰਾਸ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੁਆਰਾ 18 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਕ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਚੈੱਕ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹ ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੈਰੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੇਸ (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਕਰਸੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) 'ਤੇ . ਸ੍ਰੀ ਦੂਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਰਾਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ 19 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੈਸਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਬੈਂਕਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਅਜੇ ਵੀ ਟਰਾਂਸਟ ਮਨੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਡੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਰਾਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੈਕਰਸੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੈਂਕਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਚੈੱਕ ਜਾਂ ਬਿੱਲ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪੈਸੇ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

- (1) (1923) 1 Ch. 41
- (2) 67 आर.ऐच. 183

ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ **PW 1 Bank Limited** ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬੁਲੀਅਨ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਰਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਜੀਆਰਆਈਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚੈੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 27 ਸਤੰਬਰ 1947. ਉਹ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਅਤੇ ਕਹੇ ਕਿ ਚੈੱਕ ਦਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ

Kapur, J. ਚੈੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਚੈੱਕ. ਇਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਚੈੱਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੰਨਾ 14 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਲੇਨ ਟਿਫਸ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ. 1 ਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹੁੰਡੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D. 1 ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

“ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. 153/47, ਮਿਤੀ 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਦੇ

ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ * ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਬਿੱਲ ਅਸਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। 10 com ਮਿਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਰੁ. 15,990 ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਬੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਬੁਲਿਅਨ ਹੁੰਡੀ

ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ

ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਦੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ

ਅਤੇ ਡੈਬਿਟ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰੈਡਿਟ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ । ਅਤੇ ਅਨਾਜ

ਐਕਸਚੇਂਜ, ਮੋਰਟੇਰੀਅਮ ਬਾਰੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸੀਮਿਤ ਸੀ।

27 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ-----

ਇੱਕ ਵਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ. ਕਪੂਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸਬੂਤ ਜੇ.

ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੁੱਗਲ ਡੀਡਬਲਯੂ 1 ਨੂੰ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਗਰਾ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰਮੈਨਜ਼ ਬੈਂਕ ਕੇਸ (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੋਰਟੇਰੀਅਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਕਮ ਗਾਹਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ

ਆਗਰਾ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ । ਪੱਖ ਰੱਖੇ , ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ ਬੈਂਕ ਦੀ ਆਮ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੂਆ ਨੇ *ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ*, ਬਨਾਮ *ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ*
(2) 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੇ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 27 ਸਤੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਰਾਂਚ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

WM

(1) 36 ਐਲ ਜੇ. (ਚ.) 151

(2) 55 PLR 73

ਗ੍ਰੇਡਰ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਡੀ. 1, ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਬਰਾਂਚ ਦ ਬੁਲਿਆਨ ^a ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ,

ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਇਸਲਈ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਊਰਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਬੈਂਕਰ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟਿਡ ਦਾ ਸੀ। ਰਕਮ ਕੌਰ ਦੀ ਆਮ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦੁਸੀਂ ਅਪੁਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਲ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਆਪੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਦੁਲਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, -1953 ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 57

1954 ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III) ਸੈਕਸ਼ਨ 39, 41,
-----65—ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ—ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ-ਅਕਤੂਬਰ ਕਰ ਸਕਦੀ
ਹੈ। 4 ਕਿਸੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਨੈਕਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ - -
ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਸਾਰਤਾ - ਵਿਆਖਿਆ, ਨਿਯਮ.

ਸੁਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ, ਕਿ-

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ' ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪੱਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ , ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੈਕਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Deepak Kataria, Translator.